

Adviescollege Verloftoetsing TBS
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Jaarverslag **2014**

Jaarverslag 2014

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Hoofdstuk 1 Kerntaak	6
1.1 Inleiding	7
1.2 Aantal adviezen in 2014	7
1.3 Toelichting negatieve adviezen	8
1.4 Adviezen met voorwaarden	8
1.5 Beslissingen namens de minister	9
1.6 Doorlooptijden	10
1.7 Incidenten	10
Hoofdstuk 2 Werkprocessen	12
2.1 Commissievergaderingen	13
2.2 Collegevergaderingen	13
2.3 Ondersteunend bureau	13
Hoofdstuk 3 Overige activiteiten	14
3.1 Lerende verlooppraktijk	15
3.2 Studiereis	15
3.3 Onderzoek	15
3.4 Communicatie	15
Bijlage Samenstelling Adviescollege Verloftoetsing TBS	18

Inleiding

Sinds 1 januari 2008 toetst het Adviescollege Verloftoetsing TBS alle door de Forensisch Psychiatrische Centra ingediende aanvragen voor verlof van tbs-gestelden. Het gaat daarbij om vier soorten van verlof: begeleid verlof, onbegeleid verlof, transmuraal verlof of proefverlof.

Het Adviescollege Verloftoetsing TBS heeft de volgende doelstelling:

‘Het adviescollege stelt zich ten doel een onafhankelijke inhoudelijke toets van alle verlofaanvragen binnen een redelijke termijn te waarborgen en daarover een gedegen advies uit te brengen aan de minister. Hierbij betreft het adviescollege alle (recente) beschikbare informatie op het gebied van risicotaxatie en levert het adviescollege een inhoudelijke bijdrage aan de lerende verlofpraktijk.’ Deze doelstelling is geformuleerd naar aanleiding van het Besluit van de Staatssecretaris van 27 september 2007, houdende de instelling van het Adviescollege Verloftoetsing TBS (verder te noemen: het Besluit).¹

Het adviescollege bestond in 2014 uit een voorzitter, elf forensisch psychiaters en psychologen, drie juristen en twee wetenschappelijk adviseurs. De gedragsdeskundigen zijn voorgedragen door GGZ Nederland, de Forensisch Psychiatrische Centra (FPC's) en het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie (NIFP). De juristen komen uit de rechterlijke macht. Het adviescollege wordt ondersteund door een bureau, bestaande uit de secretaris van het college (tevens hoofd van het bureau), twee plaatsvervangend secretarissen en twee ondersteunend medewerkers.

In artikel 13 van het Besluit is bepaald dat de voorzitter van het college elk jaar een jaarbericht uitbrengt over de algemene bevindingen van het college naar aanleiding van de werkzaamheden van het voorafgaande jaar.

Het voorliggende jaarbericht is het resultaat van dit voorschrift en bevat een overzicht van de belangrijkste activiteiten van het college in het zevende jaar van zijn bestaan. Uiteraard is er de nodige informatie opgenomen over de adviezen die het adviescollege in 2014 heeft uitgebracht, waaronder een beknopte samenvatting van de belangrijkste overwegingen die aan deze adviezen ten grondslag hebben gelegen. Tevens worden de activiteiten beschreven die het adviescollege in 2014 op het gebied van de lerende verlofpraktijk heeft verricht.

¹ Staatscourant 1 oktober 2007, nr. 189, pg. 10.

Hoofdstuk 1

Kerntaak

1.1 Inleiding

Het adviescollege heeft volgens artikel 4 van het Besluit tot taak 'het inhoudelijk beoordelen van alle verlofaanvragen inzake ter beschikking gestelden of anderszins verpleegden die in inrichtingen waar tbs met verpleging ten uitvoer wordt gelegd verblijven en daarover gemotiveerd advies uitbrengen aan de minister'.

Het verlof dat door het adviescollege wordt getoetst, staat in het teken van resocialisatie: de terugkeer van de tbs-gestelde in de samenleving. Een uitzondering hierop wordt gevormd voor tbs-gestelden met een longstay status. Voor een aantal van hen is alleen begeleid verlof op humanitaire gronden mogelijk.

De belangrijkste vraag die het adviescollege telkens dient te beantwoorden, is of het toekennen van verlof aan een tbs-gestelde uit een oogpunt van veiligheid verantwoord is. Het adviescollege past bij dit inhoudelijk oordeel de criteria van het zogenaamde Verlofregeling TBS² toe. Deze ministeriële regeling behelst een format waaraan iedere aanvraag dient te voldoen en volgens welke de kliniek informatie moet verstrekken over achtereenvolgens:

- de voorgeschiedenis van de tbs-gestelde;
- het indexdelict (het delict dat tot het opleggen van de tbs maatregel heeft geleid);
- het delictscenario;
- de diagnostiek;
- het behandelverloop;
- de risicoanalyse (de klinische overwegingen en resultaten van de risicotaxatie die samen leiden tot interpretatie en weging van de risicofactoren bij verlof);
- het risicomanagement ten aanzien van het verlof;
- het verlofplan.

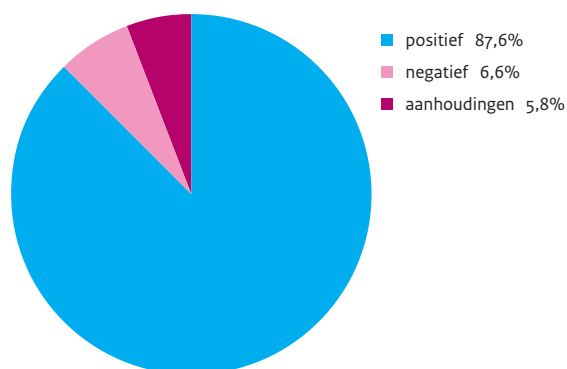
Het adviescollege beoordeelt op basis van de hiervoor genoemde onderdelen of er een positief dan wel een negatief verlofadvies aan de minister van Veiligheid en Justitie wordt gegeven. Indien het college aanvullende informatie van de kliniek nodig heeft voordat een advies verstrekt kan worden, wordt de aanvraag daartoe aangehouden. Het adviescollege kan tevens voorafgaand aan zijn advisering een zogeheten second opinion laten uitbrengen. Hierbij wordt met tussenkomst van het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie (NIFP) aan één of twee deskundigen gevraagd te onderzoeken of het gevraagde verlof vanuit gedragskundig oogpunt verantwoord is, waarna het adviescollege advies uitbrengt.

Op grond van artikel 53, tweede lid van het Reglement verpleging ter beschikking gestelden heeft de door de minister verstrekte machtiging voor verlof een geldigheidsduur van een jaar en vervalt deze daarna van rechtswege. Voor elke tbs-gestelde met verlof moet dus elk jaar een volgende verlofaanvraag worden ingediend en deze wordt dus ook elk jaar door het adviescollege opnieuw getoetst. De beoordeling van een al bestaande verlofmachtiging wordt evaluatie genoemd. De kliniek heeft tijdens de looptijd van de machtiging de mogelijkheid om een wijziging van een bestaand verlofplan aan te vragen. Wijzigingen kunnen onder meer zien op een andere invulling van het verlof, een toename van het aantal overnachtingen of een overplaatsing naar een andere instelling. In een wijzigingsverzoek beschrijft de kliniek op welke wijze deze veranderingen doorwerken in het risicomanagement.

1.2 Aantal adviezen in 2014

In de periode van 1 januari tot 31 december 2014 heeft het adviescollege in totaal 1848 adviezen uitgebracht. In 87,6% van de zaken heeft het college positief geadviseerd ten aanzien van het gevraagde verlof. In 6,6% heeft het college negatief geadviseerd, terwijl 5,8% van de verlofaanvragen (deels) werd aangehouden met het verzoek om aanvullende informatie.

Deze cijfers zien er in schema aldus uit:

Vergeleken met 2013 is het aantal ingediende verlofaanvragen in 2014 gelijk gebleven.

In 2013 was 87,8% van de adviezen positief, 7,3% was negatief en 4,9% van de aanvragen werd aangehouden met het verzoek om aanvullende informatie.

Hieronder zijn de aantallen positieve en negatieve adviezen van het college in de periode van 1 januari tot en met 31 december 2014 weergegeven per verlofsoort. De verlofaanvragen die door het adviescollege zijn aangehouden, hebben na ontvangst van de aanvullende informatie geleid tot een positief of negatief advies. Deze zijn meegenomen in deze cijfers.

² Ministeriële regeling voor de verloftoetsing, Staatscourant 2010/ nr. 21597, 31 december 2010 en 2014/ nr. 1581, 23 januari 2014

Begeleid verlof	Positief	Negatief
Nieuwe aanvraag	206 (90%)	23 (10%)
Evaluatie	289 (99,3%)	2 (0,7%)
Wijziging verlofplan	52 (91,2%)	5 (8,8%)
Ambtshalve	6	0

Onbegeleid verlof	Positief	Negatief
Nieuwe aanvraag	156 (85,7%)	26 (14,3%)
Evaluatie	208 (99,5%)	1 (0,5%)
Wijziging verlofplan	89 (94,7%)	5 (5,3%)
Ambtshalve	11	0
Hervatting	1	0

Transmuraal verlof	Positief	Negatief
Nieuwe aanvraag	226 (87,6%)	32 (12,4%)
Evaluatie	388 (99%)	4 (1%)
Wijziging verlofplan	217 (93,5%)	15 (6,5%)
Ambtshalve	2	0
Hervatting	3	1

Proefverlof	Positief	Negatief
Nieuwe aanvraag	76 (90,5%)	8 (9,5%)
Evaluatie	39 (97,5%)	1 (2,5%)
Wijziging verlofplan	15 (93,8%)	1 (6,2%)

Het totaal aantal positieve en negatieve adviezen uitgesplitst naar soort aanvraag, zoals hierboven vermeld, is hoger dan het totaal aantal uitgebrachte adviezen in 2014 omdat in sommige aanvragen zowel een evaluatie als een nieuwe verlofmarge is aangevraagd en hierover één advies is uitgebracht.

In bovenstaand overzicht zijn eveneens de adviezen opgenomen die het adviescollege ambtshalve aan de minister heeft gegeven. Dit betreft zaken waarin het adviescollege negatief heeft geadviseerd ten aanzien van de gevraagde verlofmarge, maar wel aanleiding zag om ambtshalve positief te adviseren ten aanzien van het verlenen van een lagere verlofmachtiging.

1.3 Toelichting negatieve adviezen

De belangrijkste redenen voor de negatieve adviezen zijn gelegen in het volgende:

Redenen negatieve adviezen
Er hebben zich in het afgelopen jaar (ernstige) incidenten voorgedaan
De behandeling is nog onvoldoende van de grond gekomen c.q. is onvoldoende toegespitst op de kernproblematiek en/of de risicofactoren
Er is onvoldoende behandelinzet, commitment en/of openheid
Er is onvoldoende zicht op de patiënt c.q. de risicofactoren
Er is sprake van een ongunstige risicotaxatie
Het gevraagde verlof is een te grote stap, er is meer fasering nodig
Het risicomanagementplan is ontoereikend
Het is niet duidelijk naar welke vervolgvoorziening de patiënt wordt overgeplaatst en wat het daarbij horende verlof- en risicomanagementplan is

1.4 Adviezen met voorwaarden

Het adviescollege heeft in 2014 in 172 gevallen positief geadviseerd ten aanzien van het verlenen van het gevraagde verlof, maar daarbij één of meer aanvullende voorwaarden gesteld omtrent de uitvoering van het verlof. In 2013 heeft het adviescollege in 226 adviezen een aanvullende voorwaarde gesteld, dus dit betreft een aanzienlijke afname. Dit heeft mogelijk te maken met het feit dat naar aanleiding van het Manifest van Lunteren, en de hieruit voortvloeiende Werkgroep versnelling verlofprocedure, in september 2014 binnen het adviescollege is afgesproken dat er extra kritisch zal worden bezien of het stellen van een voorwaarde echt nodig is of dat het verlofplan dermate zorgvuldig en gefaseerd is opgebouwd met evaluatiemomenten dat de uitvoering hiervan aan de kliniek kan worden overgelaten.

In onderstaand overzicht staan de voorwaarden vermeld die in 2014 in een advies zijn opgenomen. Per voorwaarde is aangegeven hoe vaak deze in 2014 in een advies voorkwam. Hierbij wordt opgemerkt dat in één advies meerdere van de hieronder vermelde voorwaarden kunnen staan.

Voorwaarde	Frequentie
Het verlof is beperkt tot een bepaalde stap van het verlofplan	58
Met uitzondering van bepaalde stappen in het verlofplan	13
Het verlof wordt toegekend voor verblijf in een bepaalde voorziening	11
Voorwaarde ten aanzien van mannelijke begeleiding tijdens de verloven	5
De beveiligde of dubbel begeleide fase dient uit minimaal vijf verloven te bestaan	4
Voorwaarde inzake gebruik van medicatie in het kader van het risicomanagement	4
Het verlof wordt toegekend zonder overnachtingen	3
Er dient sprake te zijn van een beveiligde en/of een dubbel begeleide fase	3
Voorwaarde van dubbele begeleiding	2
Algemene voorwaarde ten aanzien van de begeleiding	2
Voorwaarde van geen alcoholgebruik	2
Uitzondering ten aanzien van verloven in de woonplaats van het slachtoffer	1
Er wordt een beperking gesteld in de frequentie van de overnachtingen	1
Voorwaarde dat de longstay status is opgeheven	1
Voorwaarde van deelname aan het COSA-traject	1
Voorwaarde ten aanzien van relatiegesprekken	1
Voorwaarde inzake de frequentie van controles op middelengebruik	1

1.5 Beslissingen namens de minister

De gang van een verlofaanvraag ziet er in het kort als volgt uit. Indien de kliniek (het behandelteam) van mening is dat een tbs-gestelde (weer) in aanmerking komt voor verlof, stelt zij een verlofaanvraag op. Deze wordt vervolgens besproken in een interne commissie die het gevraagde verlof toetst. Als deze interne verloftoetsingscommissie akkoord is met de aanvraag wordt deze verstuurd naar de Verlofunit van DJI. De Verlofunit toetst of de aanvraag voldoet aan alle procedurele vereisten uit de Verlofregeling TBS. Als de stukken in orde en compleet zijn, wordt de aanvraag doorgestuurd naar het adviescollege. Vervolgens beoordeelt een commissie van het adviescollege de aanvraag in zijn volle omvang aan de hand van de criteria neergelegd in de Verlofregeling TBS. Het advies van het college luidt positief of negatief, waarbij het college aangeeft welke overwegingen aan het advies ten grondslag liggen. Het advies wordt vervolgens verzonden naar de Verlofunit.

Namens de minister van Veiligheid en Justitie beslist het hoofd van de Verlofunit of een machtiging voor het gevraagde verlof kan worden verleend. Bij deze beslissing voert hij een marginale toets uit. Een negatief advies van het adviescollege moet op grond van artikel 7 lid 1 van het Besluit altijd worden overgenomen. Er kan van een positief advies op beperkte gronden worden afgeweken. Daarvoor moet wel een motivering worden gegeven. Ingeval het hoofd van de Verlofunit negatief beslist na een positief advies van het college is sprake van een zogeheten contraire

beslissing. Het hoofd van de Verlofunit kan een contraire beslissing nemen op bestuurlijke, juridische of maatschappelijke gronden.

Het adviescollege heeft in 2014 drie contraire beslissingen namens de minister ontvangen.

- In een zaak had het adviescollege positief geadviseerd ten aanzien van het verlenen van een machtiging voor begeleid verlof. Het adviescollege was van oordeel dat de incidenten in deze fase van het verloftraject niet van dien aard waren, dat het gevraagde verlof geen doorgang kon vinden. Het hoofd van de Verlofunit achtte de vermelde incidenten echter zo ernstig van aard, dat hij het niet verantwoord vond om de gevraagde machtiging te verlenen.
- In dezelfde zaak heeft het adviescollege later in het jaar nogmaals positief geadviseerd, ditmaal zowel ten aanzien van begeleid als onbegeleid verlof. In afwijking van het advies is het hoofd van de Verlofunit alleen akkoord gegaan met begeleid verlof, onder de extra voorwaarde dat er zou worden aangevangen met een beveiligde fase. De Verlofunit zag geen reden om af te wijken van de gebruikelijke sequentie in de opbouw van verlofstadia.
- In een zaak had het adviescollege positief geadviseerd ten aanzien van het verlenen van een machtiging voor transmuraal verlof. Het hoofd van de Verlofunit heeft de aanvraag echter afgewezen vanwege maatschappelijke gevoeligheid, omdat de beoogde transmurale voorziening was gesitueerd in een woonwijk nabij een openbare basisschool en een kinderspeelveld.

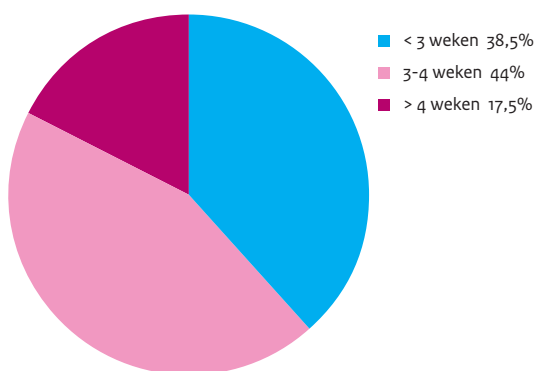
Het hoofd van de verlofunit heeft daarnaast in elf zaken een extra voorwaarde gesteld aan de verleende verlofmachtiging.

- In een zaak heeft het hoofd van de Verlofunit bij een aanvraag voor begeleid verlof de voorwaarde van dubbele begeleiding gesteld. Er is geen motivering gegeven waarom in deze is afgeweken van de verlofaanvraag en het advies van het adviescollege.
- In een zaak heeft het hoofd van de Verlofunit bepaald dat de verloven naar de moeder van de betrokkene begeleid dienen plaats te vinden. In de verlofaanvraag was reeds aangegeven dat het bezoek van en aan de moeder voorlopig begeleid zou blijven plaatsvinden.
- In een zaak heeft het hoofd van de Verlofunit als voorwaarde gesteld dat aangifte wordt gedaan van het feit dat de betrokken patiënt jarenlang onrechtmatig zorgtoeslag en huursubsidie heeft ontvangen.
- In een zaak heeft het hoofd van de Verlofunit bepaald dat er geen verloven naar het netwerk mogen plaatsvinden (plaats delict), in verband met vermeende wraakacties van de nabestaanden van het slachtoffer.
- In twee zaken heeft het hoofd van de Verlofunit een beperking aangebracht in het voorliggende verlofplan, vanwege slachtofferbelangen.
- In vijf zaken heeft het hoofd van de Verlofunit als voorwaarde gesteld dat een betalingsregeling wordt getroffen ten behoeve van slachtoffervergoeding.

1.6 Doorlooptijden

Het adviescollege streeft ernaar om binnen drie weken na ontvangst van een verlofaanvraag een advies te zenden aan de minister. Voor het vaststellen van de doorlooptijd geldt als begin de datum van binnenkomst van de aanvraag bij het adviescollege en als einde de datum waarop het advies aan de Verlofunit wordt verzonden.

In de periode van 1 januari tot en met 31 december 2014 is 38,5% van de verlofaanvragen binnen een termijn van drie weken afgehandeld. Een termijn tussen de drie en vier weken bleek nodig voor 44% van de aanvragen en 17,5% werd verwerkt na vier weken. Hieronder staan de percentages in een schema weergegeven.

De doorlooptijd is in de eerste maanden van 2014 opgelopen, omdat het adviescollege in januari 2014 in één maand 192 aanvragen heeft ontvangen, terwijl er binnen de zeven commissievergaderingen per maand ruimte is om maximaal 140 aanvragen te behandelen. Vervolgens heeft het adviescollege in de maand juli 168 aanvragen in één maand ontvangen. Gelet op voornoemde verwerkingscapaciteit heeft dit tot een (tijdelijke) toename van de doorlooptijd geleid.

1.7 Incidenten

Tijdens verlof doen zich soms incidenten voor. Als achteraf van zo'n incident blijkt, past het adviescollege het interne incidentenprotocol toe. Het protocol betreft incidenten tijdens verlof en/of onttrekkingen. Het behelst een evaluatie van het incident binnen het college en biedt de mogelijkheid van een reflectie op de werkwijze en de verloftoetsing binnen het college.

Op 6 december 2014 heeft zich een ernstig incident voorgedaan waarbij een tbs gestelde zich tijdens onbegeleid verlof heeft onttrokken aan het toezicht en verdacht wordt van het ontvoeren en verkrachten van een prostituee. Het adviescollege zal het incident na ontvangst van het interne onderzoeksrapport van de kliniek op grond van het incidentenprotocol evalueren.

Afgezien van voornoemd incident hebben er zich in 2014 geen noemenswaardige incidenten voorgedaan die bespreking behoeven.

Hoofdstuk 2

Werkprocessen

2.1 Commissievergaderingen

Overeenkomstig artikel 2 lid 3 van het Besluit vindt de behandeling van de verlofaanvragen binnen het college plaats in commissies. Elke commissie bestaat uit drie gedragsdeskundigen, van wie tenminste één psychiater en één psycholoog. De commissievergaderingen worden voorgezeten door één van de drie juristen van het college en worden genotuleerd door de secretaris van het college of diens plaatsvervanger. De commissies hebben een telkens wisselende samenstelling. Per commissievergadering worden in de regel maximaal twintig verlofaanvragen besproken en van een advies voorzien. Er vonden in 2014 per maand gemiddeld zeven commissievergaderingen plaats.

2.2 Collegevergaderingen

Het adviescollege komt gemiddeld twee à drie keer per jaar plenair bijeen. Tijdens deze collegevergaderingen wordt de algemene gang van zaken binnen het college besproken. De agenda wordt door de voorzitter samen met het bureau voorbereid. Het tweede deel van een collegevergadering wordt telkens gebruikt voor het bespreken van inhoudelijke onderwerpen uit de praktijk, desgewenst door het uitnodigen van een externe spreker. Het wordt van essentieel belang geacht om de kennis van de leden ook op deze wijze up to date te houden.

In 2014 is tijdens een collegevergadering onder meer een voordracht gehouden door dr. I.S. Hempel over een exploratief onderzoek naar de invulling van het risicomanagement van tbs-gestelde zedendelinquenten tijdens verlof.

2.3 Ondersteunend bureau

Het ondersteunend bureau van het adviescollege is een kleine ambtelijke organisatie die gelet op de onafhankelijke positie van het college inhoudelijk en functioneel onder de verantwoordelijkheid van de leiding van het college valt, zo volgt uit artikel 6 van het Besluit. Alleen in organisatorisch opzicht is het bureau ondergebracht bij het kerndepartement van het ministerie van Veiligheid en Justitie. Het bureau heeft als eerste taak het ondersteunen van de voorzitter en de leden van het adviescollege. Deze ondersteuning geschiedt zowel op administratief en facilitair niveau als op inhoudelijk vlak.

Het bureau zorgt onder meer voor het administratief voorbereiden en ondersteunen van de commissievergaderingen en het verzorgen van de verslaglegging van de commissie- en collegeberaadslagingen. Verder beheert het bureau de registratie van de verlofaanvragen en adviezen en houdt toezicht op de (maximale) duur van de adviesprocedure. En ten slotte bewaakt het bureau de consistentie van de adviezen van het college.

Naar buiten toe fungeert het bureau als eerste aanspreekpunt en gesprekspartner voor de diverse ketenpartners en voor belangstellenden.

Hoofdstuk 3

Overige activiteiten

3.1 Lerende verloffpraktijk

De parlementaire commissie Visser heeft in juni 2006 in het rapport 'Tbs, vandaag over gisteren en morgen'³ de term 'lerende verloffpraktijk' geïntroduceerd. Vrij vertaald houdt dit in dat alle professionals in het tbs-veld zich actief inzetten om te komen tot een effectiever verloffbeleid met als gevolg een daling van de aantallen onttrekkingen, ontvluchtingen en incidenten. Het streven is dat door verbeteringen van de verloffpraktijk via een continu professionaliseringsproces de veiligheid van de samenleving wordt vergroot.

De lerende verloffpraktijk speelt ook bij de primaire taak van het adviescollege een rol.

Het adviescollege tracht middels de motivering van de individuele adviezen een bijdrage te leveren aan de lerende verloffpraktijk. Het adviescollege streeft er tevens naar om ook in een ruimer verband dan via de individuele adviezen een bijdrage te leveren aan de lerende verloffpraktijk, zoals door het organiseren van seminars en het publiceren van artikelen.

In het belang van de lerende verloffpraktijk heeft in 2014 tevens periodiek overleg plaatsgevonden met de ketenpartners. Zo bestaan er onder andere diverse overleggen tussen het adviescollege en diverse instanties binnen het ministerie van Veiligheid en Justitie, zoals de Directie Sanctie en Preventiebeleid, de Directie Forensische Zorg (afdeling kwaliteit) en de Verloffunit TBS. Een belangrijk doel van deze overleggen is het tijdig signaleren en bespreken van knelpunten binnen de verloffpraktijk. Daarnaast vindt er jaarlijks regelmatig formeel en informeel overleg plaats met de behandelingsdirecteuren middels het LBHIV.

De nieuwe voorzitter van het adviescollege zal, samen met de secretaris, in de eerste maanden van 2015 alle FPC's bezoeken om nader kennis te maken, alsmede ideeën, problemen en ervaringen uit te wisselen. Er zal een gesprek plaatsvinden met de leiding van de instelling en met leden van de interne verlofftoetsingscommissie.

3.2 Studiereis

Van 19 tot en met 22 maart 2014 heeft het gehele college, inclusief vertrekkende leden, deelgenomen aan een korte studiereis naar Nottingham ter bevordering van de kennisoverdracht en eenheid binnen het college, alsmede om te bestuderen hoe in Engeland wordt omgegaan met thema's als verloff, risicotaxatie, risicomangement en behandelduur.

De leden van het adviescollege hebben de studiereis als zeer leerzaam ervaren.

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2005/2006, 30 250, nrs. 4 en 5 (Parlementair onderzoek TBS).

3.3 Onderzoek

Studenten van de Vrije Universiteit in Amsterdam lopen in het kader van hun opleiding Master Criminologie, specialisatie Strafrechtelijke Handhaving in de praktijk stage bij het adviescollege en doen in dit kader onderzoek naar verloffdoelen. Zij worden hierbij begeleid door dr. J.M. Harte, universitair hoofddocent aan de faculteit rechtsgeleerdheid, en dr. B.H. Bulten, wetenschappelijk adviseur van het adviescollege.

Aanleiding onderzoek

De behandeling van tbs-gestelden moet leiden tot resocialisatie en beveiliging van de maatschappij. Verloff is een essentieel onderdeel hierin. Maar in welke zin is verloff essentieel? Wat gebeurt er precies tijdens een verloff en wat zijn concrete doelen ervan?

Verloff wordt door FPC's op verschillende manieren benaderd. Soms wordt verloff in een meer algemene zin in de behandeling toegepast, andere keren koppelen FPC's per tbs-gestelde de individuele problematiek en risicofactoren aan concrete verloffdoelen.

Naast het feit dat de vooraf opgestelde verloffdoelen soms zeer uiteen lopen, verschilt ook de (beschrijving van) de invulling van het verloff: de voorwaarden waar het verloff mee omgeven is, geplande locaties en wat er ondernomen wordt.

Doel en vorm van het onderzoek

Dit exploratieve onderzoek zou in een later stadium aanleiding kunnen geven tot meer onderzoek naar verloff en uiteindelijk wellicht tot een onderbouwde verlofftheorie. Praktijk en onderzoek kunnen bij elkaar gebracht worden door concretere inzet van het verloff in de behandeling van tbs-gestelden. De meerwaarde van onderzoek naar verloff ligt in een bewuste en doelmatige toepassing van verloff in de behandeling.

In dit onderzoek wordt een begin gemaakt met het in kaart brengen van verloffelementen. De invulling aan het verloff en de doelen die eraan gesteld worden bestudeerd. Als onderzoeksdata worden zowel verloffaanvragen geraadpleegd als de deskundige kennis van psychiaters en psychologen uit het forensische veld.

3.4 Communicatie

Ketenpartners

Direct betrokken bij de verloffaanvragen zijn enerzijds de FPC's en de GGZ instellingen waar de tbs-gestelde verblijft en anderzijds de Verloffunit TBS. Door het bureau van het adviescollege en de Verloffunit is in 2014 net als voorgaande jaren veel aandacht besteed aan het in stand houden van een korte communicatielijne over de procesgang van de verloffaanvragen en de verloffdoelen van en aan de klinieken. Over adviezen van het adviescollege kan door de klinieken

vanwege logistieke beperkingen niet achteraf met het college worden gecommuniceerd. Verzoeken van en aan de klinieken worden door tussenkomst van de Verlofunit afgehandeld.

De afgelopen jaren hebben de klinieken tijdens overleg met het adviescollege aangegeven behoefte te hebben aan de mogelijkheid van (informeel) overleg met het college in complexe zaken, waarin een impasse dreigt te ontstaan. De vraag is derhalve gerezen op welke wijze dit, met behoud van een ieders positie en onafhankelijkheid, gerealiseerd zou kunnen worden. Dit ook met het oog op het Manifest van Lunteren en de beoogde versnelling in de behandeling en de verlofprocedure. Het adviescollege heeft hier recent over gesproken en een voorstel geformuleerd, dat op korte termijn binnen het LBHIV zal worden besproken.

Nieuwsbrief

Op 31 oktober 2014 heeft het adviescollege zijn achtste externe nieuwsbrief uitgebracht en verspreid binnen het tbs veld. In een externe nieuwsbrief worden cijfers bekend gemaakt over het aantal en soort adviezen van het afgelopen half jaar, wordt inzage gegeven in de doorlooptijden, wordt in het kort verslag gedaan van recente inhoudelijke bijeenkomsten, zoals seminars en eventuele voordrachten van externe sprekers, en wordt een update gegeven van de lopende onderzoeken binnen het adviescollege. De nieuwsbrief is ook digitaal te raadplegen op de website van het adviescollege.

Website

Het adviescollege vindt het van belang om niet alleen zijn ketenpartners, maar ook overige belangstellenden op de hoogte te houden van de diverse activiteiten van en ontwikkelingen binnen het college. Middels de website van het adviescollege wordt beoogd om zoveel mogelijk inzicht te geven in de achtergrond, taak en werkwijze van het adviescollege.

Op de website is onder meer informatie te vinden over de werkwijze en samenstelling van het adviescollege, algemene (beleids)informatie over verlof en verloftoetsing en informatie over de soorten en aantallen adviezen van het adviescollege, inclusief enkele voorbeeldadviezen.

Naast informatie rondom de kerntaak van het adviescollege, worden op de website de overige activiteiten van het college genoemd. Dit betreft onder meer informatie over de seminars die het adviescollege organiseert en een toelichting op de onderzoeken die het adviescollege uitvoert. Tot slot zijn via de website publicaties als jaarverslagen en nieuwsbrieven te downloaden.

Bijwonen commissievergaderingen

Sinds de oprichting van het adviescollege is de goede gewoonte ontstaan om belangstellenden desgewenst commissievergaderingen bij te laten wonen. Belangrijke doelen hierbij zijn vergroting van het draagvlak en meer bekendheid met de werkzaamheden van het college. De regel is dat er in beginsel maximaal één persoon per vergadering als toehoorder aanwezig mag zijn. Daarbij geldt een strikte geheimhoudingsregeling, waarbij de toehoorder een geheimhoudingsverklaring dient te ondertekenen. Ook in 2014 hebben diverse personen een commissievergadering van het adviescollege bijgewoond. De ervaringen zijn positief te noemen en de toehoorders geven zonder uitzondering aan het zeer interessant gevonden te hebben en een beter beeld te hebben gekregen van wat het college doet.

Bijlage

Samenstelling

Adviescollege

Verloftoetsing TBS

Voorzitter:

mr H.G.W. Stikkelbroeck (senior-raadsheer gerechtshof)

Secretaris:

mw. mr H.G. Leentvaar-Loohuis

Juristen/commissievoorzitters:

mr J.P. Balkema (raadsheer in buitengewone dienst Hoge Raad)

mw. mr I.E. Klopper-Gerretsen (advocaat-generaal)

mw. mr I.E. de Vries (senior-raadsheer gerechtshof)

Gedragdeskundigen:

Drs A.R.A.M. Geraerts (psycholoog)

drs H.A. Gerritsen (psychiater)

drs B. van Giessen (psycholoog)

drs P.E. Geurkink (psycholoog)

mw. drs W.C.B. Hoenink (psycholoog)

drs W. van Kordelaar (psycholoog)

drs S.U. Leeuwestein (psychiater)

drs. I. Maksimovic (psychiater)

drs H. Morre (psychiater)

drs J.A.M. Reijnen (psycholoog)

drs H.T.J. Simons (psychiater)

Wetenschappelijk adviseur:

dr E. Bulten (psycholoog)

prof. dr B.C.M. Raes (emeritus hoogleraar forensische psychiatrie)

Plaatsvervangende leden

mr J.W.P. Verheugt (plaatsvervangend raadsheer)

mr P. Lemaire (afdelingsvoorzitter gerechtshof)

mw. drs K.M. ten Brinck (psycholoog)

drs J. Huisman (psychiater)

drs A.J. de Groot (psycholoog)

drs L.Th. Horsman (psychiater)

drs P.H.L. Smeets (psycholoog)

mw. drs B.E.L. Spronk (psycholoog)

drs F.J.P. Walschot (psychiater)

Bureau:

mw. mr H.G. Leentvaar-Loohuis (hoofd bureau)

mw. mr K. Janse (plaatsvervangend secretaris)

mw. mr A. Klerks (plaatsvervangend secretaris)

mw. J. el Azaar-Jeschar (ondersteunend medewerker)

mw. C. Kolff (ondersteunend medewerker)

Contactgegevens:

Telefoonnummer secretariaat: 0880-71 39 00

E-mailadres: secretariaat@avt.minjus.nl

Website: www.verlofadviescollege.nl

Colofon

Dit jaarplan is een uitgave van:

Adviescollege Verloftoetsing TBS
Postbus 24019 | 3502 MA Utrecht
T 0880 713 900 | secretariaat@avt.minjus.nl
www.verlofadviescollege.nl

© Rijksoverheid | Maart 2015 | Publicatie-nr. 83220

Het Adviescollege Verloftoetsing TBS toetst verlofaanvragen van tbs-gestelden en brengt daarover onafhankelijk advies uit aan de minister. Het beoordeelt verlofaanvragen primair vanuit veiligheids-oogpunt voor de samenleving.